

Carl Johan Fahlander, carljohan.fahlander@dom.se

Näringsdepartementet

Betänkandet En samlad djurhälsoreglering,

SOU 2020:62

(N2020/02751)

Sammanfattning

Kammarrätten har begränsat sina synpunkter till att främst avse de övergripande juridiska frågeställningar och överväganden som allmänna förvaltningsdomstolarna kan komma att ställas inför vid en domstolsprövning. Kammarrätten har därför avstått från att lämna synpunkter på flertalet av de materiella förslag som lämnats i betänkandet.

Kammarrätten efterfrågar en utförligare behovsbeskrivning om behovet av att införa sanktionsavgifter.

Om sanktionsavgifter införs delar kammarrätten utredningens bedömning att endast överträdelser som är enkla att konstatera bör omfattas av sanktionsavgiftssystemet och att avgiftsskyldigheten ska grundas på strikt ansvar. När det sedan gäller frågan om befrielse från skyldigheten att betala sanktionsavgift bör det övervägas om 12 kap. 9 § i förslaget till djurhälsolag bör ändras så att det även ska vara möjligt att besluta om delvis befrielse från sanktionsavgift.

När det slutligen gäller konsekvensutredningen ställer sig kammarrätten tveksam till utredningens uppfattning att antalet överklaganden förväntas bli så få att merkostnaderna för de allmänna förvaltningsdomstolarna bör kunna rymmas inom befintlig budgetram.

18 Sanktioner

18.9 Straff för allvarliga överträdelser och sanktionsavgift för mindre allvarliga överträdelser

Enligt utredningen förekommer överträdelser utan att de leder till sanktion (s. 714 ff.). Det är dock svårt att bedöma hur frekventa överträdelserna är när det är ovanligt med åtalsanmälan. Även om det är viktigt att mindre allvarliga överträdelser av djurhälsoregelverket kan beivras på ett effektivt sätt övertygar inte utredningen om att det behöver införas sanktionsavgifter. I detta sammanhang analyseras inte heller vilka överträdelser som kan eller bör bli föremål för vitesföreläggande. Som det anges i förslaget kan inte både sanktionsavgift och vite dömas ut för samma överträdelse. Kammarrätten

efterfrågar därför en utförligare beskrivning om behovet av att införa sanktionsavgifter för vissa överträdelser.

18.11 Sanktionsavgifter

18.11.1 Överträdelser som ska kunna leda till en sanktionsavgift

Kammarrätten delar utredningens bedömning att endast överträdelser som är enkla att konstatera bör omfattas av sanktionsavgiftssystemet om sådant införs. När det gäller bristfällig journalföring kan sådana överträdelser ge ett alltför stort utrymme för kontrollmyndigheten att göra skönsmässiga bedömningar. Det är, som utredningen konstaterar, viktigt att de bakomliggande materiella handlingsreglerna är så klara och tydliga som möjligt.

18.11.4 Avgiftsskyldigheten ska grundas på strikt ansvar

Kammarrätten tillstyrker att avgiftsskyldigheten ska grundas på strikt ansvar. Det kan nämligen göra bestämmelserna lättare att tillämpa (jfr 9 kap. 8 § förordningen [2004:865] om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.).

18.11.6 Befrielse från skyldigheten att betala en avgift

Kammarrätten anser att det bör övervägas om 12 kap. 9 § i förslaget till djurhälsolag bör ändras så att det även ska vara möjligt att besluta om delvis befrielse från sanktionsavgift, vilket är möjligt i t.ex. skatteförfarandet¹ och kör- och vilotidsregelverket². En sådan ändring skulle dessutom kunna leda till en mer proportionell sanktion i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 268 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa.

Kammarrätten noterar att det saknas resonemang om delvis befrielse i betänkandet. Frågan bör uppmärksammas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

23 Konsekvenser

23.7 Konsekvenser för rättsväsendet

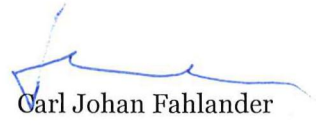
Kammarrätten ställer sig tveksam till utredningens uppskattning att antalet överklaganden på andra områden där det finns sanktionsavgifter är relativt få och att eventuella merkostnader därför bör kunna rymmas inom befintlig budgetram. Det är enligt kammarrättens mening inte en ovanlig måltyp och dessutom inte sällan resurskrävande mål med hänsyn till t.ex. EU-rättslig reglering. Kammarrätten efterlyser därför en fördjupad analys om förslagets konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Domstolarna behöver få ekonomiska resurser om ökade kostnader blir aktuella. Enligt kammarrättens mening kan det inte uteslutas att en stor del av besluten om sanktionsavgifter kommer att överklagas dels med hänsyn till de ekonomiska konsekvenserna besluten får för enskilda, dels till att besluten inte kan verkställas förrän de vunnit laga kraft.

¹ 51 kap. 1 § första stycket skatteförfarandelagen (2011:1244).

² 9 kap. 11 § förordningen om kör- och vilotider samt färdskrivare, m.m.

Yttrandet har beslutats av kammarrättspresidenten Ylva Johansson och
tf. kammarrättsrådet Carl Johan Fahlander (föredragande).

Ylva Johansson

Carl Johan Fahlander